

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Каталог 2 вибіркових дисциплін

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 23 листопада 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Стратегії сталого розвитку
Викладач (-і)	Стефінін Володимир Володимирович, доц., к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380672992171
Е-mail викладача	volodymyr.stefinin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Стратегії сталого розвитку - дисципліна яка розглядає ключові аспекти сталого розвитку, зосереджуючись на економічних, екологічних, соціальних та політичних вимірах цього підходу. Студенти отримають розуміння того, як бізнес та організації можуть інтегрувати принципи сталості у свої стратегії та операції. Дисципліна також охоплює інновації та технології, спрямовані на досягнення сталого розвитку, і вивчає глобальні виклики, з якими суспільство стикається у контексті сталого розвитку Предмет дисципліни «Стратегії сталого розвитку» – вивчення теоретичних підходів та практичних рекомендацій щодо розробки та впровадження стратегії сталого розвитку. Об’єкт дослідження «Стратегії сталого розвитку» – є процес формування та впровадження стратегій сталого розвитку.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета – вивчення дисципліни полягає в формуванні базових знань з проблем взаємодії людини і навколишнього середовища, необхідних для прийняття рішень у подальшій професійній діяльності згідно з принципами сталого розвитку. Завдання дисципліни: вивчення сутності та основних понять і принципів концепції сталого розвитку; поняття біосфери як динамічної системи; основні відомості про глобальні екологічні проблеми людства – ресурси і розвиток, антропогенні впливи на біосферу; якісні і кількісні критерії стійкості розвитку і моделювання розвитку суспільства; економічні, соціально-політичні, екологічні та етичні проблеми розвитку; проблеми прийняття управлінських рішень. Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми: знати: – основні закономірності розвитку відкритих стаціонарних систем; – взаємозв’язки між факторами розвитку суспільства; – індикатори сталого розвитку суспільства; – умови і управлінські механізми забезпечення прогресивного або еколого-соціально-економічно збалансованого розвитку. вміти: – розраховувати локальні та регіональні індикатори сталого розвитку; – здійснювати моніторингові дослідження природних і соціально-економічних систем; – обґрунтовувати рішення, пов’язані з розвитком соціально-економічних систем; – формувати плани дій для збалансованого розвитку регіонів; – впроваджувати рішення, необхідні для забезпечення сталого розвитку в умовах інформаційного суспільства.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Результати навчання:							
– засвоїти основні теоретичні концепції та принципи сталого розвитку;							
– розуміння зв'язків між економічним, екологічним та соціальним вимірами сталості;							
– навички розробки та впровадження стратегій сталого розвитку;							
– здатність аналізувати вплив стратегій сталого розвитку на організації та суспільство;							
– розуміти роль інновацій та новітніх технологій у досягненні сталого розвитку.							
5. Організація навчання							
Обсяг навчальної дисципліни							
Вид заняття		Загальна кількість годин					
Лекції		14					
семінарські заняття		16					
самостійна робота		60					
Ознаки курсу							
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)			Нормативний / вибірковий		
3	Галузь знань 07 Управління та адмініструванн я	2			Вибірковий		
Тематика навчальної дисципліни							
Тема		кількість год.					
		Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
		лекці ї	семінарсь кі заняття	самостійн а робота	лекці ї	семінарсь кі заняття	самостійн а робота
Тема 1. Основні поняття і визначення сталого розвитку.		2	2	2	2		8
Тема 2. Економічний вимір сталого розвитку.		2	2	2		2	8
Тема 3. Екологічний вимір сталого розвитку.		2	2	2			10
Тема 4. Соціальний вимір сталого розвитку.		2	2	2		2	8
Тема 5. Політичний вимір сталого розвитку.		2	2	2		2	8
Тема 6. Стратегії та інструменти сталого розвитку.		2	2	2	2		8
Тема 7. Інновації та технології в сталому розвитку		2	2	2			10
Тема 8. Глобальні виклики та перспективи сталого розвитку			2	6			10
Індивідуальне завдання				10			10
Усього годин		14	16	60	4	6	80
6. Система оцінювання навчальної дисципліни							

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (шляхом накопичення балів протягом семестру) Поточний контроль 0-50 балів; Самостійна робота 0-30 балів; Індивідуальне завдання 0-20 балів.			
	Поточне тестування та самостійна робота			
	Модуль 1		Модуль 2	Сума балів з навчальної дисципліни
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне завдання	
	Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8	
	50	30	20	
	100			
	Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою			
	Шкала оцінювання для заліку			
	університетська	національна	шкала ECTS (ЄКТС)	
90 – 100	зараховано	A		
80-89		B		
70-79		C		
60-69		D		
50-59		E		
26-49	Не зараховано	FX		
1-25		F		
Вимоги до письмових робіт	Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуального завдання – «Розробка стратегії сталого розвитку для конкретної організації або галузі». Індивідуальні завдання виконується у вигляді презентації до 5 слайдів з вказанням назви організації чи галузі, шифру групи та прізвища виконавця. Студент бере за основу одну організацію чи галузь і описує розроблену стратегію сталого розвитку для неї. Оформляють ІЗ у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін. (захист відбувається на останньому практичному занятті, презентація надсилається викладачу на електронну пошту). Максимальна оцінка за індивідуальне завдання становить 20 балів.			
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять (або тестування в системі дистанційного навчання) сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Поточне тестування по окремих темах може проводитись у системі дистанційного навчання – результат відображається у відсотках, максимум 100%. Середній бал за поточний контроль переводиться у 50 бальну шкалу.			
	Оцінка	Умови отримання оцінки		
	5 «відмінно»	- повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується		

		правильними прикладами; - все, що викладається повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; - правильні і вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння студентом матеріалу, що ним викладається.
	4 «добре»	- студент дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; - при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, студент припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; - недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.
	3 «задовільно»	- студент виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; - відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі; - не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається; - допускає грубі помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача; - студент виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; - викладає матеріал не достатньо зв'язно і послідовно.
	2 «незадовільно»	- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача; - виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього - повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю за самостійною роботою (КСР) проходить тестування в системі дистанційного навчання (25 тестових питань, дві спроби – кращий результат). Результат відображається у відсотках, максимум 100%, при виставленні в журнал множиться на коефіцієнт 0,3. Максимальна оцінка за тестування становить 30 балів.	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові модулі (ЗМ): ЗМ 1. Поточний контроль (1-50 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-30 балів).	

	ЗМ 3. Індивідуальне завдання (1-20 балів). Якщо студент набрав менше 50 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковою формою контролю є залік, який виставляється як сума балів за модулями. Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на залік, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами. В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM. Повторне складання заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання «Розробка стратегії сталого розвитку для конкретної організації» або галузі «оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти в університеті.

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.

8. Рекомендована література

Наочні матеріали

1. Стратегія енергозбереження в Україні: Аналітично-довідкові матеріали в 2-х томах: Загальні засади енергозбереження/ За ред. В.А. Жовтянського, М.М. Кулика, Б.С. Стогнія. – К.: Академперіодика, 2006. – Т.1. – 510 с.

2. Геоeкoнoмiкa тa гeoпoлiтiкa Укpaїни: Нaвч. пoсібник / Шидловський А.К., Півняк Г.Г., Рогоза М.В., Випанасенко С.І. – Д.: Національний гірничий університет, 2007. – 282 с.

3. Автомонов А.Б. Мировая энергетика: состояние, масштабы, перспективы, устойчивость развития, проблемы экологии, ценовая динамика топливно- энергетических ресурсов// Электрические станции. – 2003. – №5. – С. 55-64.

4. Палехова Л. Л. Управління сталим розвитком: довідник базових понять: навч. посіб. Дніпро: НТУ «Дніпровська Політехніка», 2019. 332 с.

5. Управление устойчивым развитием в условиях переходной экономики: монография:

2-е изд., перераб. и доп. / М. Шмидт, Б. Хансманн, Д. А. Палехов, Г. Г. Пивняк, Ю. С. Шемшученко, А. Ф. Павленко, А. Г. Шапарь, В. Я. Швец, Л. Л. Палехова.
Днепропетровск-Коттбус: НГУ-БТУ, 2016. 432с.

Доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та прикладної економіки

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'СШ', is centered on a light blue rectangular background.

Володимир СТЕФІНІН